

Міністерство освіти та науки, молоді та спорту України
Міністерство охорони здоров'я
Сумський державний університет
Медичний інституту

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Topical Issues of Clinical and Theoretical
Medicine

Збірник тез доповідей
III Міжнародної науково-практичної конференції
Студентів та молодих вчених
(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

Суми
Сумський державний університет
2015

ПРОГНОСТИЧНІ КРИТЕРІЇ АДАПТАЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗМУ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДЕЙ НА ДОНОЗОЛОГІЧНОМУ РІВНІ

Шишук А.В

Наукові керівники - Шишук В.Д., Щербак Б.І.

Сумський державний університет

кафедра ортопедії та травматології

Вступ. У сучасних умовах життя, коли переважають хронічні та екстремальні впливи, виникає невідповідність біологічних властивостей середовища, відносна слабкість механізмів адаптації. В результаті цього переважаюче значення набувають хронічні патологічні процеси, які на стадії виснаження захисних адаптаційних механізмів переходять у конкретні нозологічні форми. Раннє прогнозування, раннє виявлення і профілактика цих станів є однією з актуальних тем в фізичній реабілітації, яка має не тільки медичне, але й важливе соціальне значення.

Матеріал і методи. Для кращого розуміння цієї патології нами були запропоновані скринінг-методи донозологічної діагностики зниження адаптаційних можливостей організму. Для розрахунку адаптаційного потенціалу (АП) ми проводили виміри зросту і маси тіла, визначення частоти пульсу і артеріального тиску. Після цього з урахуванням функціональних можливостей та ступеню адаптації обстежуваних ми поділили їх в залежності від рівня функціонального стану на чотири групи:

I) особи з високими або з достатніми функціональними можливостями організму та із задовільною адаптацією до умов оточуючого середовища;

II) особи з функціональним напруженням та з підвищеною активацією механізмів адаптації до умов оточуючого середовища;

III) особи із зниженням функціональних можливостей організму та з незадовільною адаптацією функціональних систем до умов оточуючого середовища;

IV) особи з різким зниженням функціональних можливостей організму та явищами на межі зриву механізмів адаптації.

Найпоширенішим і найнеобхіднішим скринінг – тестом залишився загальний аналіз крові. За індексом адаптації, а саме: форменими елементами периферійної крові, лімфоцитами та їх співвідношенням до сегментоядерних нейтрофілів, ми визначали тип загальної неспецифічної адаптаційної реакції. Ці тести проводилися щоденно у ранковий час.

Найсуттєвішими показниками є лейкоцитарний індекс інтоксикації (ЛІІ) і гематологічний показник інтоксикації (ГПІ). ЛІІ дає можливість виявити порушення у стані імунітетності системи та її реактивності на фоні нормальних показників загального аналізу крові, що є надзвичайно важливим моментом в нашому дослідженні. Гематологічний показник інтоксикації дорівнював одиниці при ШОЕ (швидкість осідання еритроцитів) від 5-14 мм/год; при ШОЕ від 15-30 мм/год він збільшувався на 0,1, а при ШОЕ понад 30 мм/год збільшувався на 0,2.

Таким чином, пацієнти II-IV груп, крім I, а також пацієнти з ознаками переактивації, неповноцінної адаптації, порушеннями стану імунної системи та з високими гематологічними показниками потребують особливої уваги від співробітників санаторно-профілактичних, реабілітаційних і лікувальних закладів.

Висновки. Запропоновані нами прогностичні критерії адаптаційних можливостей організму дозволяють у ранні строки на донозологічному рівні проводити комплекс загальнооздоровчих профілактичних і реабілітаційних заходів в профілакторії-санаторії Сумського державного університету, не тільки для студентів, викладачів, робітників університету, а і для всіх мешканців міста Суми.

Як додаток до запропонованих досліджень на кафедрі ортопедії та травматології нами застосовуються найпростіші та доступні для широкого загалу варіанти анкетного безмашинного скринінгу для виявлення осіб з високим ризиком виникнення або рецидивів в найближчі 1-3 роки виражених неврологічних проявів поперекового остеохондрозу.